

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku Banku Spółki Akcyjnej

w W. obecnie Bank Spółka Akcyjna w W.

(Dz. Kw 5380/12 i Dz. Kw 5363/12)

przy uczestnictwie M. z siedzibą w S. (Księstwo Liechtenstein), R. P.

i R. P.1

o wykreślenie hipoteki przymusowej łącznej kaucyjnej w kwocie 27.958.907,50 zł

z księgi wieczystej [...] [macierzystej] oraz z 77 ksiąg wieczystych nieruchomości

współobciążonych [lokalowych], w tym z księgi wieczystej [...],

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 maja 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania - R. P.

i R. P.1

od postanowienia Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 9 października 2014 r., sygn. akt VII Ca 526/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) stwierdza, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uczestnicy postępowania R. P. i R. P.1 we wniesionej skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 9 października 2014 r. wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej oparli na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. na oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Odwołując się do treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia wskazać należy, że nie zostały przez skarżących przedstawione wystraczające motywy, które pozwalają na uznanie, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzuconych w skardze kasacyjnej sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Tych elementów nie można przypisać przedstawionemu przez skarżących uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w którym wskazano, że niedostateczne zapoznanie się przez Sąd drugiej instancji z uzasadnieniem postanowienia Sądu Najwyższego uchylającego poprzednie postanowienie tego Sądu, i błędne przyjęcie, że taka wykładnia prawa została dokonana przez Sąd Najwyższy w tej sprawie, a w konsekwencji przyjęcia, że jest ona wiążąca i stanowi wskazówkę do wydania zaskarżonego orzeczenia, doprowadziła Sąd Okręgowy do

mylnego przyjęcia, iż akt notarialny nie może być podstawę wpisu czy wykreślenia z księgi wieczystej nieruchomości. Natomiast prawidłowa analiza materiału zgromadzonego w sprawie – jak konstatuje skarżący – powinna doprowadzić Sąd drugiej instancji do zajęcia dokładnie odmiennego stanowiska od tego, które zostało wyartykułowane w zaskarżonym postanowieniu. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania poza polemiką z ostatecznym rozstrzygnięciem kwestionowanym w skardze kasacyjnej, nie ma jakiegokolwiek wyводу prawnego uwzględniającego treść zarzutów wypełniających podstawy skargi kasacyjnej wykazującego, że doszło i z jakich przyczyn do oczywistego naruszenia przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa materialnego lub procesowego. Nie jest wystarczające odwołanie się do uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej.

Podkreślić przy tym należy, iż przedmiotem rozpoznania Sądów w postępowaniu wieczystoksięgowym nie był wniosek o wpis hipoteki, lecz wniosek – zawarty w umowie sprzedaży upadłego przedsiębiorstwa z dnia 13 kwietnia 2012 r. - o wykreślenie hipoteki już wcześniej wpisanej w dziale IV księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości lokalowej. Zakres rozpoznania sprawy, zgodnie z art. 626⁸ § 1 i 2 k.p.c., w granicach wniosku ograniczał się do zbadania treści wniosku, dołączonych do niego dokumentów oraz treści księgi wieczystej. Nie mogły więc być przedmiotem oceny w tym postępowaniu okoliczności mające znaczenie dla oceny zasadności utrzymania obciążenia nieruchomości hipoteką przymusową w związku z nabyciem przez skarżących nieruchomości w drodze licytacji komorniczej (podniesione w ramach zarzutu naruszenia art. 1000 § 1 k.p.c.), a także te, które nastąpiły już po złożeniu wniosku o wykreślenie hipoteki i niewynikające z treści załączonych do wniosku dokumentów (zaspokojenie wierzyciela w postępowaniu upadłościowym, utrata bytu prawnego przez dłużnika wierzyciela na skutek wykreślenia go z rejestru sądowego po umorzeniu postępowania upadłościowego). Ponadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. postanowienie z dnia 4 grudnia 2009 r., III CZP 101/09, nie publ.) wyrażono stanowisko, że jeżeli hipoteka łączna istnieje, losy hipotek współobciążających poszczególne nieruchomości mogą kształtować się różnie, a przyjęcie konstrukcji zakładającej istnienie tylu hipotek, ile jest obciążonych nią

nieruchomości, powoduje, że nawet wygaśnięcie hipotek na niektórych nieruchomościach nie pociąga za sobą wygaśnięcia pozostałych. W tej sytuacji, skargi kasacyjnej, nie można uznać za oczywiście uzasadnionej.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 1 w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c.